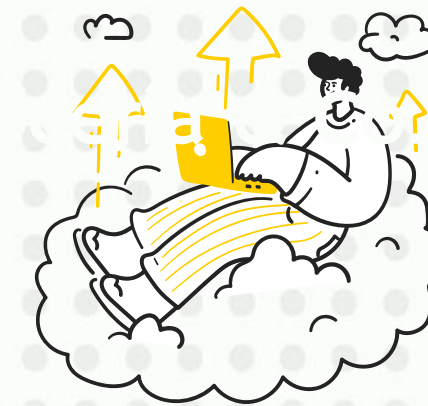

GIGEKONOMI 2.0

Hur anpassar sig Finland till en växande gig-ekonomi?

Hanna
Donning

Johan
Gädda

Gustaf
Antman

Robin
Forsberg

Förtydliga definitionen av
plattformarbetare på finsk nivå i lag

Utbildning och information

Ge en röst till plattformarbetare

**SAMMAN-
FATTNING**

Kommentar: Gigekonomin förutsätter två saker: att det finns de som har råd att betala för att någon annan utför deras jobb och att det finns de som inte har råd att säga nej

Från 2021

Publicerad 12.11.2021 15:26. Uppdaterad 12.11.2021 15:47.

DoorDash + Wolt = one team

CASET WOLT

Wolt CEO 'glad and confused' about FT's 'second-fastest growing firm in Europe' ranking

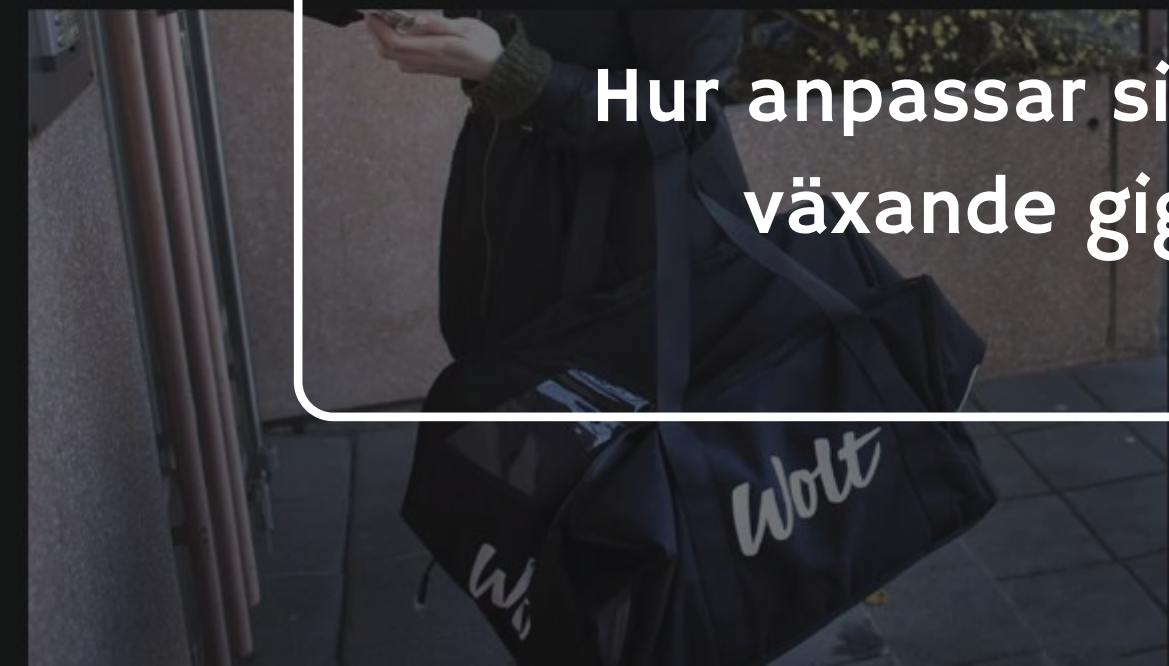
The Financial Times ranked the six-year-old Finnish company as one of the fastest growing firms in Europe.

Ruokalähetin karu arki: viikossa käteen 150 euroa – isä maksaa bensat

Woltin Miki Kuusi myöntää yrityksen erehdykset palkanmaksussa

Tilaa jille

Hur anpassar sig Finland till en växande gig-ekonomi?

Finland wants to deport Wolt courier for "earning too much"

Delivering food for Wolt, Mohammed Masal's monthly turnover exceeded 5,000 euros.

Gig economy transforms labour

As more residents in Finland become gig workers, many wonder if it's worth it.

Critics say fragmented, insecure employment are problematic in the gig economy. Image: Nella Nuora / Yle

GIG-EKONOMINS UTVECKLING

2000- TALETS BÖRJAN	MITTEN AV 2000- TALET	2008	TIDIGT 2010-TAL	MITTEN AV 2010- TALET	SENARE DELEN 201 0-TALET	2020	NUTID
<p>På 2000-talet började de första plattformarna för gig-ekonomi dyka upp. Ett tidigt exempel var eBay, där människor kunde sälja varor online.</p> 	<p>Plattformar som Airbnb och Uber grundades under mitten av 2000-talet och bidrog till en bredare acceptans av delningsekonomi.</p> 	<p>Efter finanskrisen 2008 ökade intresset för gig-ekonomi eftersom många letade efter alternativa inkomstkällor.</p>	<p>Plattformar som TaskRabbit och Delivery Hero (Foodora) lanserades och visade på mångfalden inom gig-ekonomi.</p> 	<p>Frågor om arbetsrätt och hur gig-arbetare skulle klassificeras (som anställda eller frilansare) blev alltmer prominenta.</p> 	<p>Städer och länder började införa regleringar som rörde gig-ekonomi. Vissa platser klassificerade gig-arbetare som anställda och krävde arbetsgivarbaserade förmåner.</p>	<p>COVID-19-pandemin påverkade gig-ekonomi på flera sätt. Vissa gig-arbetare förlorade inkomst, medan andra såg ökad efterfrågan på deras tjänster, särskilt inom leverans- och onlinearbete.</p>	<p>Gig-ekonomi fortsätter att växa globalt, och nya plattformar och tjänster dyker upp regelbundet. Debatten om arbetsrättsliga skydd och förmåner för gig-arbetare fortsätter också.</p>

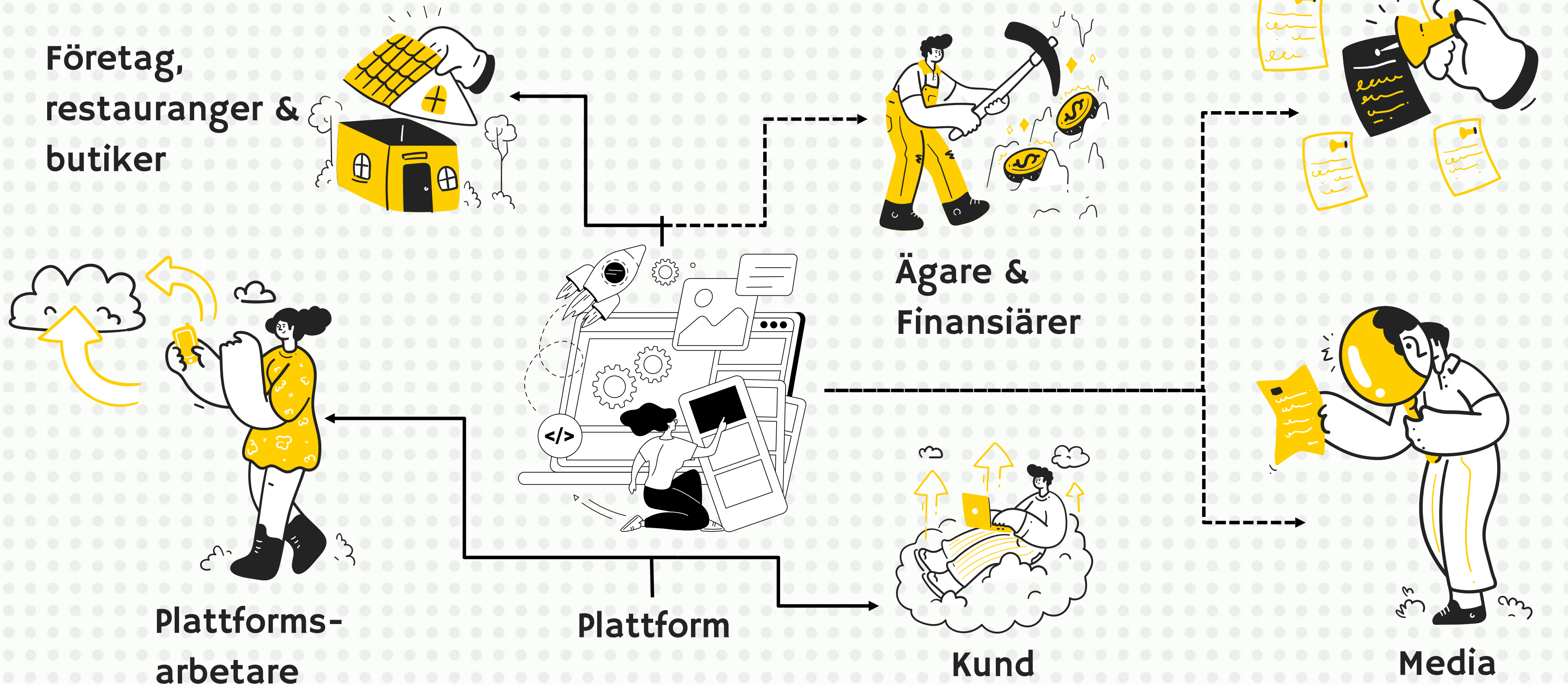
VAD ÄR PLATTFORMSARBETE?

Plattformsarbete är en anställningsform där organisationer eller enskilda personer använder en onlineplattform för att få tillgång till andra organisationer eller enskilda personer för att lösa särskilda problem, eller för att tillhandahålla specifika tjänster mot betalning.

I dag arbetar över 28 miljoner människor i EU via en (eller flera) av dessa digitala arbetsplattformar. År 2025 förväntas antalet uppgå till 43 miljoner.

Den stora majoriteten av de personer som arbetar via plattformar är äkta egenföretagare, men det finns en utbredd oro över kvaliteten på det arbete som erbjuds och anställningsvillkoren för arbetstagare som deltar i plattformsarbete relaterad till frågor som bristen på sjukpenningalternativ och begränsad tillgång till arbetslöshetsersättning eller inkomststödssystem.

VEM ÄR AKTÖRERNA?

METODOLOGI

Granskning av EU:s källmaterial och dagstidningar för teoretisk förståelse av fenomenet samt aktuella utmaningar.

Intervjuer med en handelsrättsprofessor och en arbetstagare för ett plattformföretag för praktiska insikter.

Kombination av deskriptiv analys, teoretisk granskning och kvalitativa intervjuer för en holistisk förståelse av plattformarbete.

ANALYS

Arbetsrättsliga utmaningar

- Det finns förvirring kring kategorisering av plattformarbetare. Är de anställda eller företagare? Denna skillnad påverkar beskattning och sociala förmåner.
- Behovet av att definiera vem som är en arbetsgivare och vem som är en arbetstagare blir tydligare. Arbetsavtalslagen 1.7.2023 ämnar förtydliga definitionen. EU förbereder reglering för plattformsekonomi.

Ekonomiska och sociala risker

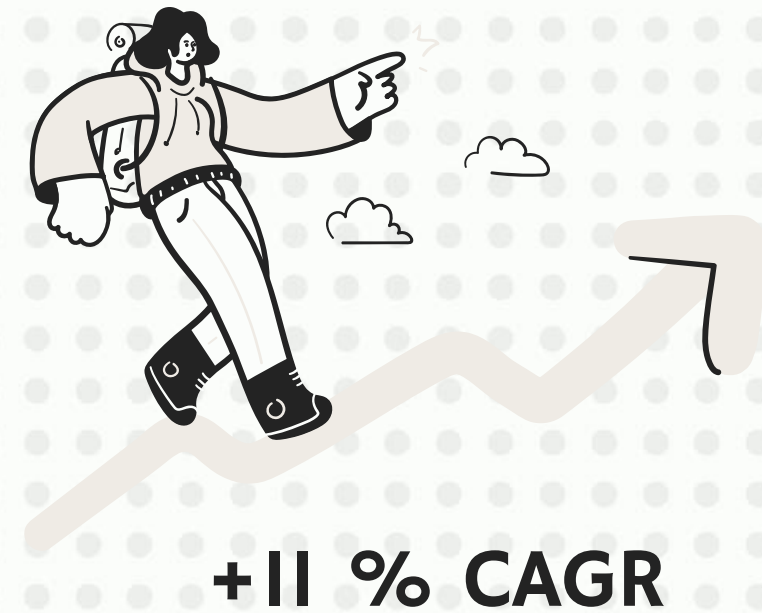
- Gig-arbetare får anpassa sig efter försäkringsbolagens produkter (försäkring för lättföretagare).
- Det finns en risk för skatteunderskott där många gig-arbetare kanske inte betalar skatt. Oklart huruvida plattformsarbetare känner till sina rättigheter och skyldigheter, risk för potentiell skattesmäll.

Ekonomiska trender

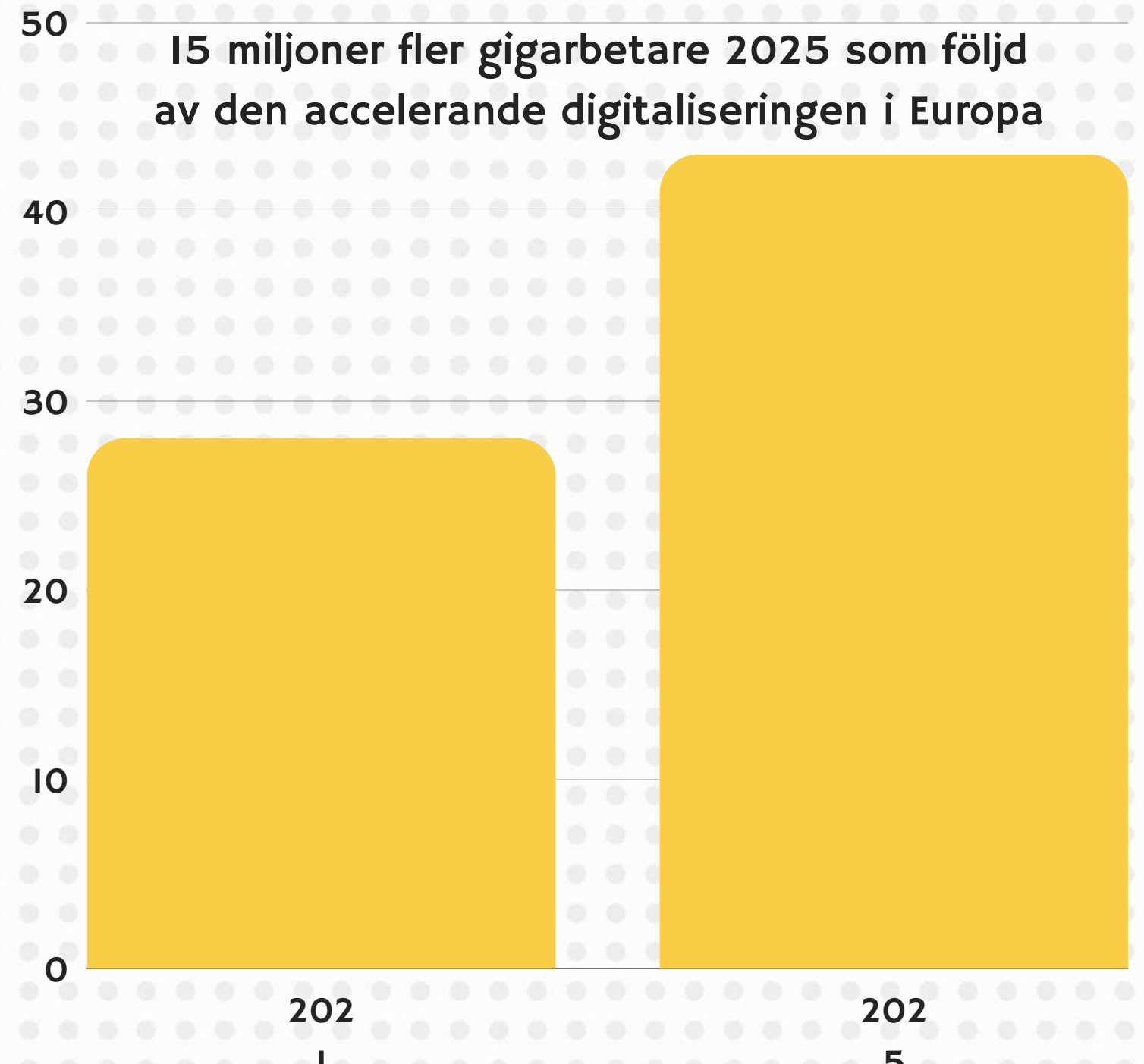
- Det var en ekonomisk boom för matleveransföretag under pandemin. Efter pandemin har tuffare tider inträtt med ökad inflation och räntenivåer, vilket har påverkat företagens ekonomi.
- Kombinationen av striktare reglering av plattformsföretag, normaliserade räntelägen samt inflationens negativa effekt på konsumenternas köpkraft förväntas strypa plattformsföretagens tidigare kraftiga tillväxttakt.

FRAMTIDA UTVECKLING?

- Arbetsmarknaden är dynamisk och gigeconomien har växt snabbt under senare år i de flesta rika länder ur digitaliseringstrenden
- Flera fördelar:
 - Gigjobb har lyfts fram som möjliga instegsjobb för personer med svag förankring till arbetsmarknaden, t.ex. ungdomar och invandrare
 - I bästa fall erbjuder det sysselsättningsmöjligheter och minskar på marginalisering i samhället
- Minst lika många nackdelar:
 - Arbetet utförs "frivilligt" under tidvis prekära omständigheter
 - Gig-ekonomin utgör i dagsläget en relativt liten del av den finska arbetsmarknaden men mycket pekar mot en ökning av dess omfattning
 - I gig-ekonomin flyttas risken från "arbetsgivaren" till "arbetstagaren" såsom socialförsäkringskostnader

+11 % CAGR

REKOMMENDATIONER

1

Förtydliga definitionen av plattformsarbetare på finsk nivå: Lagstiftningen bör uppdateras för att tydligt definiera roller och ansvarsområden. Reglering rekommenderas harmoniseras med EU-lagstiftning. Skälig riskfördelning mellan plattform och arbetare.

2

Utbildning och information: Det bör inrättas utbildningsprogram och informationskampanjer riktade till gig-arbetare för att informera dem om deras rättigheter, skyldigheter och resurser.

3

Ge en röst till plattformsarbetare: För många är Wolt en viktig inkomstkälla och kanal att utföra jobb på önskat sätt enligt egen tidtabell. Dock önskas bättre skydd, såsom försäkringar. Intressebevakning (t.ex. PAM Couriers Finland) välkommet.

APPENDIX

RELEVANTA INTRESSENER

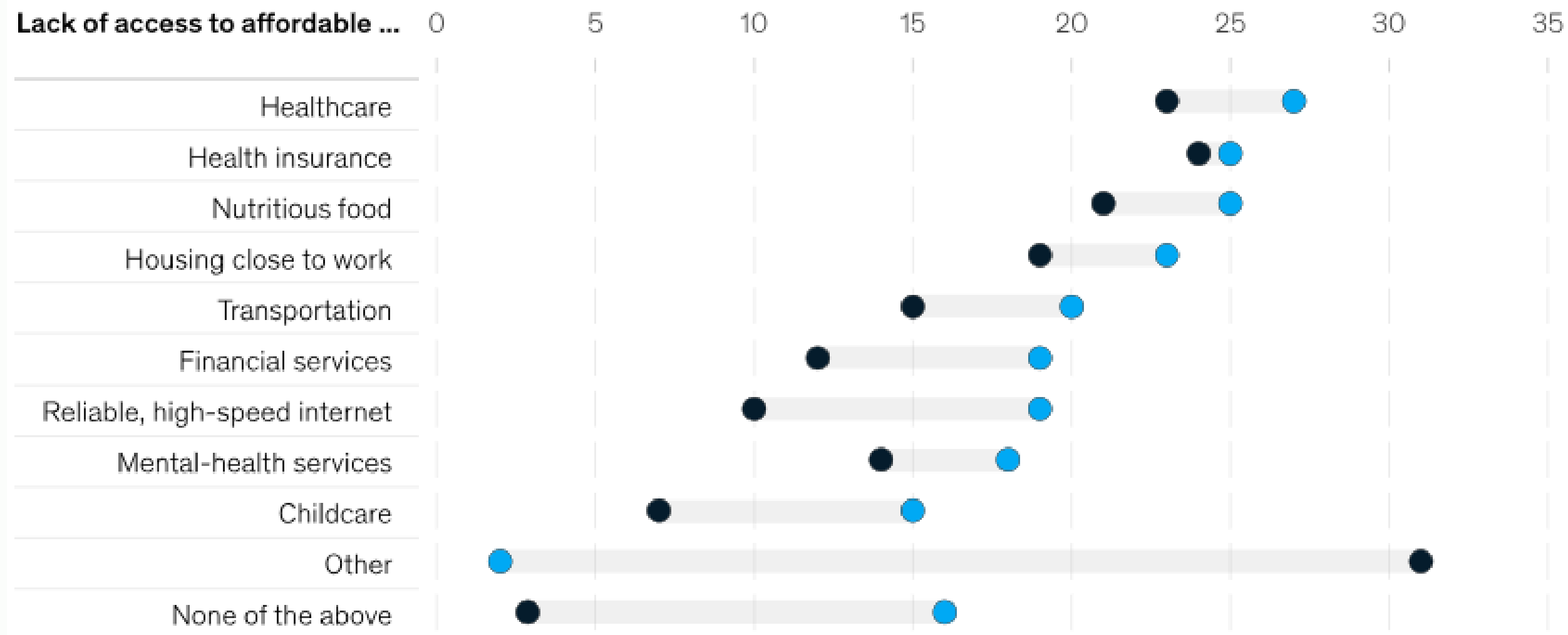
Intressentgrupp	Personal (Frilansare)	Kunder	Ägare och Finansierare	Politiska beslutsfattare och myndigheter	Samarbetspartners	Övrigt
Intressentgruppens behov och förväntningar	Kompetens, belöning, meningsfullhet, flexibilitet.	bang for the buck, bekämlighet, bättre service, enkelhet, konkurrensutsättning, valmöjligheter, innovation, kvalitet?	avkastning på investerat kapital. kontroll? samhällsintressen? (om staten är ägare).	Skatteintäkter.	Butiker (två roller), restauranger (två roller), Influere av olika slag, marknadsföringsbyråer	fackföreningar (hur ska de anpassa sig till en gig ekonomi?): (arbetstagar vs arbetsgivarsidan). Intäkter för arbetsskydd.
Utmaningar för samarbete med intressentgruppen	Osäkra villkor och arbetsförmåner (pension, socialt skydd), I vissa fall ensamhet?	etiskt, samvetsfrågor? den riktiga verifiering av kvaliteten?	politisk risk (affärsmodellen behöver ändras genom reglering - personal behöver anställas till volt). «ç	Gråzon - hur är man proaktiv i den oreglerade nya arbetsmarknaden? Gynnar samhället mer arbetstagaren vs arbetsgivaren? (Kommer inkomstmodellen ändra?). Gråekonomi, hur följa upp?		Intäkter. Kollektiva gemenskapen. Volt (Nyinflyttade: omedvetna om sina rättigheter)
Möjligheter för samarbete med intressentgruppen	Lättare att anställa. Högre inkomster. Flexibla arbetsvillkor. Skatteintäkter? nätverkseffekter.	Sparar tid.	Ingen upfront investing behövs.	Meningsfullhet till samhället.		

STOR DISPARITET MELLAN FAST ANSTÄLLDA OCH INDIVIDUELLA ARBETARES VALMAENDE

Independent workers report barriers to their well-being, including access to affordable healthcare and health insurance, nutritious food, and transportation.

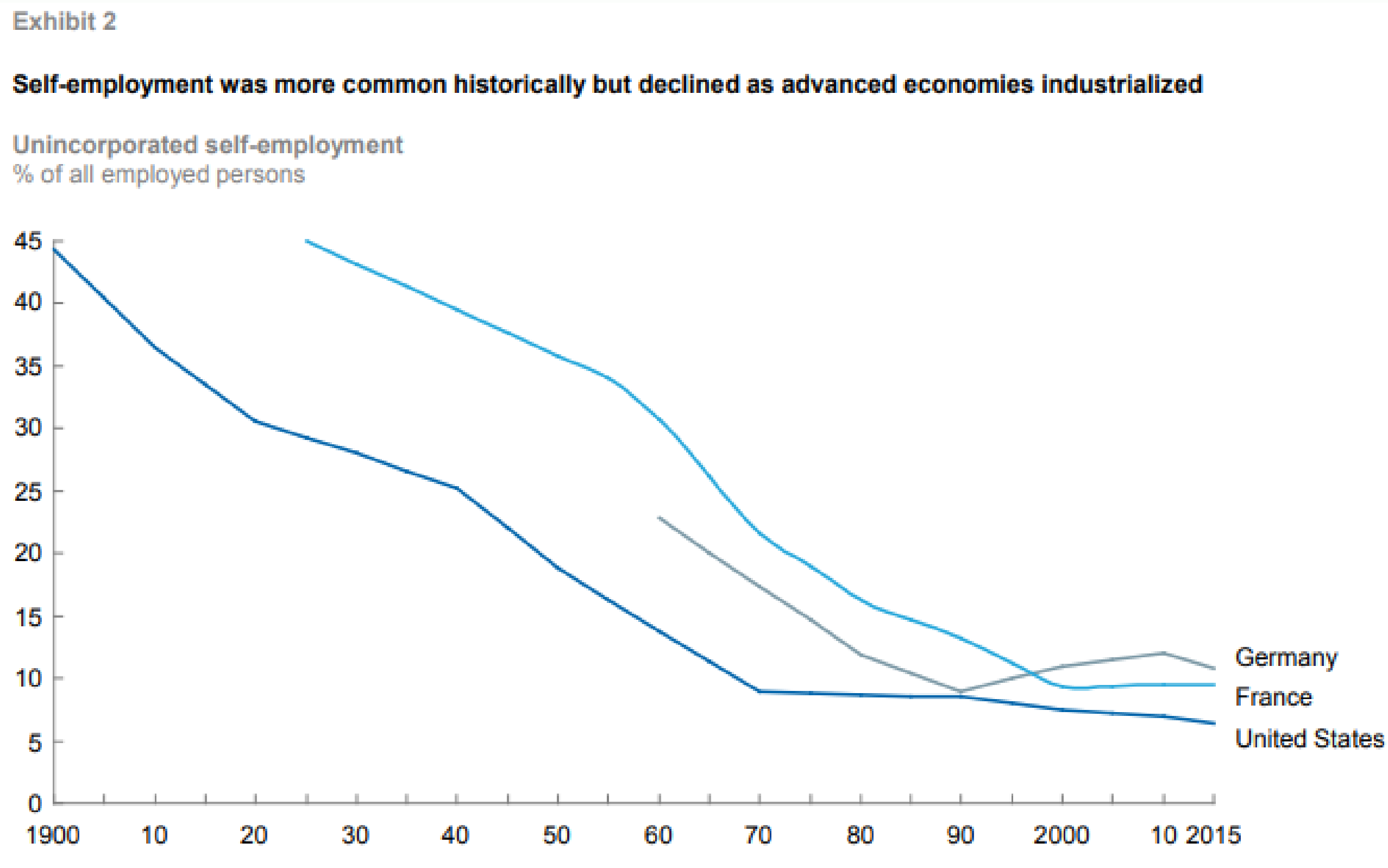
Greatest perceived barrier to well-being,¹
% of respondents selecting barrier

● Permanent workers (n = 10,013)
● Independent workers (n = 5,280)

¹Respondents could select up to three options.
Source: McKinsey American Opportunity Survey Spring 2022

ANTALET EGENFÖRETAGARE VAR KLART FLER FRAM TILL 1970-TALET

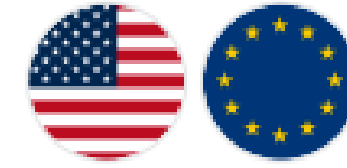

EXEMPEL PÅ PLATTFORMAR SOM MÖJLIGGÖR GIG-ARBETE

Platforms	Category	Company	Number of earners ¹
Providing labor	Delivery and home services	Deliveroo	5,000 drivers
	Engineering, creative, and business services	Upwork	12.5 million users
		Guru	2 million users
		Freelancer.com	>18 million users
		Hourly Nerd	17.5 consultants
		SamaSource	6,500 workers
		Witmart.com	7 million users
		TaskRabbit	25,000 service providers
		CrowdFlower	5 million contributors
		DogVacay	>25,000 sitters
	Transportation	Uber	1 million drivers ²
		Lyft	60,000 drivers
		Gett	100,000 cars
	Health care	Freelance Physician	10,000 physicians
Education	Skillshare	>5,000 classes with 1.6 million students	
Selling goods	Etsy	1.7 million sellers globally	
	eBay	25 million sellers globally	
	DaWanda	360,000 producers listed	
	Taobao	–	
	La Ruche Qui Dit Oui!	–	
	Leasing assets	Getaround	200,000 members (including drivers)
Airbnb		2,500,000 listings worldwide	
BlaBlaCar		20 million members (including passengers)	
Kitsplit		Used by thousands of filmmakers and studios	
Boatbound		~12,500 boats listed	
Rentez-Vous		–	

+100M KOMBINERAT ANTAL MANNISKOR SOM SKULLE VILJA ARBETA MER ELLER SOM ARBETAR DELTID

At least 100 million people in the United States and the EU-15 who are not working full-time would like to work more

Millions of people

